

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 13.10.2017
Sayı : 4481

18339

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Julide SARIOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ
Zonguldak Milletvekili

İş kazaları, maalesef Türkiye'nin kanayan yaralarından birisidir. 11 Ekim 2017 tarihinde, İzmir'in Aliğa ilçesindeki TÜPRAŞ Rafinerisi'nde meydana gelen patlamada 4 işçimiz ölmüş, 1'i ağır olmak üzere 2 işçimiz yaralanmıştır.

Taşeron işverene bağlı olarak çalışan bu işçilerin, iş kazası sonucu yaşamını yitirmesinin birçok sebebi vardır. Bu iş kazasına sebebiyet veren en önemli hususlardan birisi, ülkemizde TÜPRAŞ gibi büyük endüstriyel tesislerde meydana gelebilecek olan "Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Yönetmeliği"nin uygulanmamasıdır. Oysa ülkemizde söz konusu yönetmeliğin geniş bir uygulama alanı bulunmakta olup, büyük sanayi tesislerinin yoğun olarak bulunduğu kentlerin risk altında olduğuna da dikkat çekilmektedir.

Dünya ülkelerindeki hızlı nüfus artışına paralel olarak artan tüketim talepleri, hızlı sanayileşme süreci ile birlikte üretimin de kontrolsüz bir şekilde artmasına sebep olmuştur. Bu talepleri karşılamak üzere hızla gelişen üretim teknolojileri ise, yeni ve karmaşık riskleri de beraberinde getirmiştir. Bu riskler, felaket düzeyindeki kazaların sayısını arttırmış, çevre kirliliği gibi sorunların da önemli boyutlara ulaşmasına sebep olmuştur.

1976 yılında, İtalya'nın Seveso kasabası yakınındaki kimya fabrikasında büyük bir kaza meydana gelmiştir. Yaşanan büyük endüstriyel kazalardan sonra, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan zararlardan işyerinin, çalışanların, halkın ve çevrenin korunması için klasik iş sağlığı ve güvenliği anlayışından farklı, bilimsel ve sistematik yeni bir yaklaşım ihtiyacı zorunlu bir hale gelmiştir.

Bunun sonucunda, Avrupa Birliğinde;

- 82/501/EEC SEVESO I,
- 96/82/EC SEVESO II,
- 2012/18/EU SEVESO II(Revizyon),
Direktifleri yayımlanmış, son olarak 1 Haziran 2015 tarihinde;
- SEVESO III Direktifi yürürlüğe girmiştir.

Bu direktifin Türk mevzuatına uyumu kapsamında hazırlanan, Büyük Endüstriyel Kazaların Kontrolü Hakkında Yönetmelik, 2010 yılında, 27676 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. Daha sonra 31 Aralık 2013 tarihinde yenilenen yönetmelik, Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkındaki Yönetmelik olarak, 28867 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır. 2013 yılında yayınlanan yönetmeliğin yürürlük tarihi(4 madde hariç) 01.01.2016 olarak belirlenmiştir.

Ancak 02.08.2016 tarihli, 29789 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan yeni yönetmelikle yürürlük tarihi önce 01.07.2017'ye, daha sonra da 18.07.2017 tarihli 30127 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan yeni yönetmelikle 01.07.2019'a ertelenmiştir.

Kimyasal maddeler pek çok sektörün üretim sürecinde kullanılmaktadır. Kimyasal maddelerin üretim, depolama ya da kullanımı sırasında yaşanacak olumsuzluklar çok ağır sonuçlara neden olmaktadır.

Ülkemizde büyük endüstriyel kaza tanımına giren birçok olay yaşanmasına rağmen bunların çoğu kamuoyu gündemine dahi gelmemektedir. Geçmişte Türkiye'de meydana gelen büyük endüstriyel kazalar şöyledir; 1997'de Kırıkkale mühimmat fabrikasında patlama meydana gelmiştir. Kent tahliye edilmiş, büyük maddi hasar oluşmuştur. 1999'da İzmit-TÜPRAŞ'ta akaryakıt depolama tanklarında yangın çıkmıştır. 200 milyon dolar zarar meydana gelmiştir. 2002'de Kocaeli Akçagaz LPG Dolum tesisinde yangın ve patlama meydana gelmiş, 3 kişi yaralanmış, 3 milyon liralık zarar meydana gelmiştir. 2004'te Mersin ATAŞ'ta boya vernik fabrikasında yangın çıkmış, büyük maddi zarar meydana gelmiştir. 2007'de İzmir Aliğa'da boya vernik fabrikasında yangın çıkmış yine büyük maddi hasar meydana gelmiştir. 2011'de Batman'da LPG dolum tesisinde meydana gelen patlamada ise maalesef 3 kişi hayatını kaybetmiş, büyük çapta maddi hasar oluşmuştur. Son olarak da 11 Ekim'de İzmir'in Aliğa İlçesi'nde bulunan Tüpraş Rafinerisi'nde meydana gelen patlamada 4 işçimiz hayatını kaybetmiş, 2 işçimiz de yaralanmıştır.

2010 yılında yayınlanan, 2013 yılında yenilenen ama bir türlü yürürlüğe girmeyen yönetmelik, işçilerimizin hayatına mal olmaktadır. Bu nedenle Türkiye, iş cinayetlerinde Avrupa'da 1'inci, dünyada 3'üncü sıradadır.

Bu çerçevede;

1)İzmir-Aliğa TÜPRAŞ Rafinerisi Bakanlığınız tarafından en son ne zaman denetlenmiştir?

2)İzmir-Aliğa TÜPRAŞ Rafinerisi'ne yapılan denetim sonucunda ortaya çıkan eksiklikler var mıdır? Varsa bu eksiklikler sonucunda işletmeye uygulanan yaptırımlar nedir?

3)İzmir-Aliğa TÜPRAŞ'ta meydana gelen kazayı engelleme ihtimali olan, büyük endüstriyel kazaların başta insan yaşamı olmak üzere çevre ve ulusal ekonomilerdeki zararlarını azaltacak, bilimsel ve sistematik ilkeler getiren ve 2010 tarihinde yayımlanan "*Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkındaki Yönetmeliğin*" yürürlük tarihinin sürekli ertelenmesinin nedeni nedir?

4)Aliğa'daki kazadan sonra 01.07.2019'dan önce, yani en kısa sürede bu yönetmeliğin yürürlüğe girmesi için bir çalışma yapılacak mıdır?

5)01.07.2019 olarak belirlenen yürürlük tarihinden önce yine büyük bir endüstriyel kaza meydana gelirse ve işçilerimiz hayatını kaybederse, bunun sorumlusu kim olacaktır?

6) Avrupa Birliği'nde, 1 Haziran 2015 tarihinde; SEVESO III Direktifi yürürlüğe girmiştir. Türkiye'deki mevzuat, SEVESO III Direktifine uyarlanmış mıdır? Uyarlanmadıysa ne zaman uyarlanması düşünülmektedir?

18339

7) Ülkemizde büyük endüstriyel kaza riski bulunan kaç iş yeri vardır?

8) Bakanlığınız tarafından ilgili yönetmelik çerçevesinde risk teşkil eden işletmelere şimdiye kadar bu kapsamda herhangi bir denetim yapılmış mıdır?

9) Denetimlerin sonucunda tespit edilen eksiklikler nelerdir?

10) Bu eksiklikler nedeni ile işletmelere ne gibi yaptırımlar uygulanmıştır? Eksiklik olan işletmelere idari para cezası kesilmiş midir? Kesildiyse; 2002-2017 yılları arasında- yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere- ne kadar idari para cezası verilmiştir?

11) Bugüne kadar ülkemizde, büyük endüstriyel kaza tanımına giren kaç kaza gerçekleşmiştir?

12) Bugüne kadar Türkiye'de meydana gelen büyük endüstriyel kazalarda yaşamını kaybeden işçi sayısı kaçtır?

13) Bugüne kadar meydana gelen büyük endüstriyel kazalarla ilgili olarak başlatılan soruşturmaların sonucu ne olmuştur?

14) Türkiye'de meydana gelen büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ile ilgili bir çalışma yapılmış mıdır?